

Tôi còn nh vào tháng giêng năm 75 sau khi đi h p t i Quân Đoàn III trên đồ ng v có ghé thăm Nghĩa trang quân đ i t i Biên Hòa. Đó là l n cu i cùng tôi đ n v i 16 ngàn t sĩ. Su t 30 năm qua, nhi u l n tôi mu n v thăm m thân ph t i mi n B c, và nghĩa trang quân đ i t i mi n Nam, nh ng v n ch a th c hi n đ c. Khi r i Vi t Nam ngày 30 tháng 4 năm 1975, chúng ta b l i quê h ng nh ng riêng chúng tôi, anh em làm vi c t i B T ng tham m u, coi nh gián t p b l i c nh ng t sĩ n m t i nghĩa trang quân đ i Biên Hòa.

K t 1990 trong khi các b n b t đ u m h s đoàn t thì chúng tôi m l i h s nghĩa trang. S u t m tài li u, thi t đ ng mô hình nghĩa trang cho B o tàng vi n và đ ng th i g i ng i v Vi t Nam tìm hi u cũng nh t ch c các toán t o m . M t cu n sách vi t v câu chuy n nghĩa trang Biên Hòa đã phát hành. L u tr trên m t ngàn t m hình t o m trong 15 năm qua.

Cu i năm 2006 chính quy n C ng S n ban ch th chu n b bàn giao khu đ t nghĩa trang t quân đ i qua phe dân s qu n tr . Quân đ i đây là quân đoàn 7 đóng i mi n Đông và dân s đây là t nh Bình D ng. Vì đ t này thu c qu n Dĩ An trong lãnh th t nh Bình D ng.

Tr c tin này đã s các c u quân nhân quan tâm đ n m m chi n h u đ u xao xuy n. Nhi u t ch c bàn đ nh s làm nh ng gì có th làm đ c nh ng ch a có hành đ ng nào c th .

Đ quý v có th hi u rõ tồ ng t n chúng tôi xin li t kê m t s tài li u m i nh t xin tùy nghi nghiên c u và nh n đ nh..

T t c các tài li u này g m đ ki n có đ c t tr c và đ ng th i thêm vào các tin t c qua thân h u v n c ghi nh n đ c.

ĐỒ NG V NGHĨA TRANG

Nhi u anh em v Vi t Nam, đi ngang qua nghĩa trang, không th y gì c v báo cáo là chúng nó san b ng r i. Không đúng.

Có anh đi về nói là tôi vào thăm anh, có thấy nó cảm thấy trên nóc Nghĩa Dũng Đài thật đau lòng nên bỏ đi ngay. Ba tháng sau, cũng anh bỏ đi đau lòng, nói rằng, con tôi mới vào tìm mẹ của ông chú, bây giờ tôi không thấy treo nữa.

Nhiều người khác không tìm được tôi vào. Có người vào chụp hình bằng kính gác trên thu máy ảnh. Xem ra toàn là du khách Việt kiều tò mò nên chụp chụp không vui. Họ không tìm ra tôi vào, họ xách máy quay phim, máy chụp hình như du khách Nhật Bản đến Hội Hoa Anh Đào nên chụp rất nhiều. Nhiều quý vị lên thăm nghĩa trang quân đội vì nghĩ rằng có anh em thực sự nằm ở đó. Quên áo mặc thông thoáng, không phải khách du xuân. Đem hàng lên để chụp, có chút tìm mẹ tôi rồi, thì vì lên thăm có ý nghĩa và sự gặp nhau may mắn.

HỒNG ĐÔNG LỜI ĐI

Từ trung tâm Sài Gòn đi qua Gia Định và tìm đường lên Thủ Đức. Rồi khi đi thành, qua cầu Sài Gòn là bắt đầu vào xa lộ Hà Nội. Ngày xưa gọi là xa lộ Biên Hòa. Xa lộ này 2 chiều, và nghĩa trang Biên Hòa lại ở bên trái nên trước cũng phải tìm lại qua phía bên kia. Tuy nhiên cũng không gặp, hãy thông tin để được chỉ dẫn đúng đắn.

Chạy trên cầu Sài Gòn sẽ thấy bên trái là khu du lịch Tân Cảng, Bình Quê và Sài Gòn Tour. Gần đó là các cửa hàng của quân khu 7. Tay phải là vùng An Phú. Đi tiếp từ cầu Sài Gòn đến cầu Rạch Chiếc là 4 cây số. Phía tay phải sẽ thấy sân Golf. Qua khỏi cầu bên cánh trái là nhà máy Ciment Hà Tiên. Chạy thêm là 6 cây số đến khu Thủ Đức, qua nhà máy điện, máy nước, đến hồ sơ phạm kết thúc và sẽ thấy các cửa hàng Coca Cola Hoa Kỳ. Khi tôi ngã tư xa lộ Thủ Đức cũ, các đường xa lộ Hà Nội tiếp tục đi sẽ thấy Suối Tiên tay phải. Tiếp ngã tư đi thêm là 2 cây số sẽ thấy bên tay phải là nghĩa trang liệt sĩ của công nhân.

SỰ LỊCH VỀ NGHĨA TRANG LIỆT SĨ

Các sự này được gọi là nghĩa trang thành phố Hồ Chí Minh, nhưng đường thì cũng là nghĩa trang dành cho chiến binh công nhân.

Khu đất rộng chừng 30 đến 40 mét vuông vuông sát mặt đường xa lộ. Một chiều chừng 700 mét. Trên đất này có ngôi mộ thiếp kè chôn theo hình bán nguyệt. Từ xa lộ có lối vào rít rít và lối dĩ nhiên đất cào toàn chu đáo sạch sẽ.

Chúng tôi chưa có được con số thống kê của công sở đã chôn và khả năng nhún tụt đã là bao nhiêu chưa.

Tuy nhiên, hình thức kiến trúc không thể nào sánh với công trình vĩ đại và rít đẹp của nghĩa trang quân đới Biên Hòa dù rộng rãi nghĩa trang của miền Nam đang bị hoang phế.

ĐI LỐI BÊN TRONG

Như chúng tôi vừa chia sẻ, nếu đã quen đường lên nghĩa trang Biên Hòa, có người thay vì đi thẳng xa lộ Hà Nội thì vòng sang bên trái chừng ngã tư xa lộ Đới Hàn để tìm lối đi bên trong. Đường này song song với xa lộ Hà Nội. Từ đường này sẽ đi thẳng vào bên cửa sau của nghĩa trang Biên Hòa.

Tuy nhiên, dù xa một chút nhưng quý vị nên đi thẳng đường lên ngã ba Tân Vạn mới có lối quay lối đi vào nghĩa trang của thống lĩnh miền Nam.

ĐI VÀO CUNG CHÍNH

Từ Tân Vạn mà quay xuống hướng Sài Gòn thì bây giờ nghĩa trang của chúng ta ở bên tay phải. Lối vào chính là nơi ngày xưa có tượng người lính thẳng tắp. Bây giờ tượng mất rồi, nhà cửa, cây cối um tùm nên có khi không tìm ra. Tuy nhiên, nếu đi được lối này thì quý vị đã đi vào con đường chính là mũi kim của con ong. Toàn thể nghĩa trang hình Con Ong nằm theo hướng Đông Tây, Lòng Ong hình tròn, chính giữa là Nghĩa Dũng Đài và các ngôi mộ vây tròn chung quanh. Đầu Ong đất Đới thống lĩnh, Một kim của con Ong chĩa thẳng xa lộ vào cung tam quan. Từ cung tam quan có 2 lối vòng qua hai bên. Người đi thăm mộ chỉ có mặt con đường, rẽ qua trái mà thôi.

Tay phải sẽ dẫn vào khu quân sự và nhà máy. Dân không vào được. Phía sau cung tam quan lên đến lối thống lĩnh. Có người vào được, có người bị cấm. Luật lệ rất phức tạp. Lúc thì này, lúc thì khác.

Đới Liệt sĩ bây giờ bị dời xây tượng chung quanh để làm nơi công.

THĂM M ANH EM

Mục đích lên thăm m nên theo đường tay trái đi vào. M y năm tr c thì vào ch nào cũng đ c. Bây giờ chính quy n xây t ng nên phải tìm c ng vào. Ở đây lúc có ng i gác, có lúc không. Có hay không đâu có thành v n đ . Mình đi thăm m th c s là s vào đ c.

L i vào nghĩa trang n m g n c ng ngôi đ n. Ở đây ngày x a là ngôi chùa, bây giờ l i g i là đ n Bình Th ng có các s n trông nom.

N u không vào đ n, c theo đường vòng đi đ c theo t ng ra phía sau s có l i vào ở bên tay m t.

Vào đ n g n khu chính giờ a s tìm ra r t nhi u ngôi m . Bác h Lê xin tìm chi n sĩ h Lê. Anh h Nguy n xin tìm t sĩ h Nguy n. T ngôi m c a thân nhân, quý v th p h ng và gi i thi u ng i nhà n m đó v i hàng xóm.

Hãy th p cho h t 1 bó nhang, trên t t c ngôi m quanh n i thân nhân c a quý v .

NHÂN VIÊN T P Đ CH

Có th đ n 1 khu nào đó, b n s g p các anh em giúp vi c đ ng ch . Có lúc h chia ra t ng khu đ t đ ng ti p khách b n ph ng. Nên h i thăm và cho h chút quà b ng ti n m t. Có th yêu c u h s a sang cho ngôi m nào đó. Họ c nghe các anh b n k l công tr ng đã sẵn sóc m ph n nh th nào? Hãy th ng cho h nh là anh em đã trông nom ph n m cho chi n h u chúng ta ra sao?

N u t ng m o đ ng hoàng và trên 60 tu i. B n có th đ c các tay ph tá t i ch g i là ch huy tr ng. B n gi tay ch các ngôi m phía xa nói r ng sao không t m t t. Nh ng ng i lính

phía tá s nói ngay, khu bên đó có a th ng khác. Nó l i l m, Th ng c p đ em s a sang l i ngay. Và l dĩ nhiên c p ch huy ph i chỉ cho em út. Đ ng t ng là ch có ti n và ti n. Ti n chỉ ra ph i có tình. B n nói r ng, qua cũng không có là bao nh ng anh em c m l y 100 dollar đ ti p t c lo cho anh em t sĩ. Qua xa v th y các em lo cho ng i ch t là qua m ng l m. Ti n ch là chút ti n trà n c mà thôi.

Ăn nói nh th b n s góp ph n vào vi c xây đ ng c 1 đ o quân tình nguy n b o toàn nghĩa trang Quân Đ i cho đ n muôn đ i.

M T S THÔNG TIN C N GHI L I TR C 1975

Nghĩa trang quân đ i khi kh i công năm 1965 đ trừ l y toàn th khu v c 125 m u đ t. Lúc đó toàn vùng là đ t tr ng ch a s đ ng. Ch có 1 ngôi chùa còn l i tr thành ngôi đ n Bình Th ng hi n nay. Cho đ n năm 1975 thì đã chôn c t 16 ngàn t sĩ.

Các ngôi m quây chung quanh nghĩa đ ng đài thành hình tròn. Chia làm 8 khu. M i khu xòe ra nh cây qu t. T vòng tròn nghĩa đ ng đài l i có thêm 6 đ ng vòng l n nh t trong ra ngoài. T t c các ngôi m đ u đã chôn trên các khu v c này. Đ trừ khi c n ch m thêm 1 vòng ngoài cùng là đ ch cho hàng ngàn t sĩ và c m thêm theo nh p đ chi n tranh.

B N Đ I SAU 30 THÁNG 4-75

Giai đo n t 75 đ n 85 c n c đối kh . M t anh nghĩa quân k l i đã ph i leo vào trong ru t nghĩa đ ng đài b t đ i v n ng ăn.

V sau dân chúng, cán b , các đ n v đua nhau vào chi m đ t nghĩa trang. Xây c t trên các khu ch a có ph n m . Đ u tiên là đ t đai khu nghĩa trang g n xa l . Sau đó nhà máy n c Bình An xây ngay chính gi a nghĩa trang, ch n con đ ng chính t đ n li t sĩ qua nghĩa đ ng đài.

M t khác vi c chi m đ t b t đ u xâm l n vào khu phía B c, và phía Nam c a nghĩa đ ng đài.

Tổng số 16 ngàn ngôi mộ thì vào khoảng 3.000 mộ đã bị đổ ng, bị di chuyển, hay bị xây cất ngay bên trên.

CHUYỂN GÌ SẼ XẢY RA

Dân công trong khu vực nghĩa trang quân đội cho biết đã có trên 2000 ngôi mộ công tử vùng đất này. Sau thời gian bị bỏ hoang pháp nay đã có hồ sơ và làm thành 1 ấp gọi là ấp Hiệp Thành, xã Bình Thành, huyện Dĩ An, tỉnh Bình Dương. Dù khu vực này vẫn được dân quen gọi là khu vực nghĩa trang Biên Hòa, tuy nhiên gọi thì gọi là nghĩa địa Bình An. Bởi đóng đây thuộc Trung tâm huấn luyện nghĩa vụ, do đó lính còn trẻ. Đám lính nói rằng tháng 7, 2007 sẽ dời đi. Hiện nay tỉnh Bình Dương chuyển bổ nhiệm lãnh nghĩa trang quân đoàn 7. Trên thực tế đất nghĩa trang 125 mẫu, chỉ còn bàn giao 52 mẫu nhưng vậy là đã có 75 mẫu đã bị chiếm đóng hất rào. Chỉ bàn giao khu vực chính giữa nghĩa trang toàn mẫu nên còn có 52 mẫu gò mả nghĩa dũng đài, khu đất Liệt sĩ và công tam quan.

Do đó, xem ra mục tiêu phát triển kinh tế thì thực sự không còn gì để phát triển thêm nữa.

Đó là tình trạng hiện nay và những gì sẽ xảy ra trong tương lai phải dựa vào các diễn biến công khai.

Để xem tình trạng hiện nay của Nghĩa Trang Quân Đội Biên Hòa, xin [Bấm Vào Đây](#)

Xem những diễn biến gần đây, xin xem Nghĩa Trang Quân Đội Quốc Xã tại Pháp bằng cách [Bấm Vào Đây](#).